

IFJÚSÁGI

BŰNMEGELŐZÉSI MAGAZIN

TANÁCSOK A TANÁCSADÓKTÓL

Mit találsz benne

Bemutakozik a kabalafiguránk

Rendőri intézkedések - Előállítás

Bűncselekmények - Kifosztás

Interjú - Bucsek Gábor r. dandártábornok

Budapest Rendőrfőkapitánya

Biztonságban két keréken

Legyél Te is Bűnmegelőző

Támogatói rendszerek

Rendőrség története

Bemutatkozik a kabalafiguránk

Sziasztok!

Igen jól látjátok nincs még nevem!

Ez a ti dolgotok lesz, nektek kell kitalálni, hogy hívjanak engem!

Én egy Komondor vagyok, egyike a kilenc magyar kutyafajtának.

A jellememről pár szó:

Nyugodt vagyok, megfontolt, de szükség esetén roppant gyors vagyok és pontos. Ha támadnom kell rohamom mindenkit elsöpör, nem ismerek félelmet ha védelmezni kell. Amikor dolgoznom, akkor mindent megteszek, fáradhatatlanul őrzöm a szeretteimet és házam táját.

Amennyiben ötletetek van arról, hogy mi legyen a nevem kérlek küldjétek el az email elérhetőségek egyikére. Akinek a neve a legjobban sikerül egy rendőrségi ajándék csomagot kap, és egy dedikált példányt róla.

Határidő: 2014.október 20.

Email:

ibm@budapest.police.hu

Gyebrowszky Petra

Rendőri intézkedések

3. rész

Az Ifjúsági Bűnmegelőzési Magazin 2013/14-es tanév május-júniusi számában a rendőri intézkedések közül már bemutattuk az igazoltatást és az elfogást. Ekkor már említésre került, hogy a rendőri intézkedések közül a legelső az igazoltatás, melynek célja a személyazonosság megállapítása, ezt követően a cselekmény jellegéből adódnak a további rendőri intézkedések. Szeptemberi számunkban – a következő ügynevezett, személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedéssel - az előállítással folytatjuk az intézkedések bemutatásának sorát, kiemelve belőle a leggyakrabban előfordulókat.

Előállítás

A rendőr, a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

- aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni,

Mit is jelent ez?

Az igazoltatás során már beszéltünk arról, hogy milyen okmányok szükségesek személyazonosságunk igazolásához. (azért vegyük át még egyszer - személyi igazolvány, vezetői engedély, diákigazolvány, útleve, lakcímkártya) Ha nem rendelkezünk ezen igazolványok egyikével sem, akkor történhet az, hogy adataink megállapítása céljából a rendőrkapitányságra beszállítanak. Ilyenkor megtörténik a rendelkezésre álló nyilvántartások ellenőrzése, szülők értesítése. Ebben az esetben az előállítás csak a személyazonosság megállapításáig tarthat.

- aki a rendőri felszólításra az igazolást megtagadja,

Mit is jelent ez?

Igen, sajnós ilyen is előfordul, ki heccből, ki pedig azért, mert takargatni valója van.

Aki szórakozásból teszi, az általában a rendőrségi épületébe történő beszállításkor vagy még előtte meggondolja magát, és együttműködővé válik. Akinek valami vaj van a füle mögött, az a végletekig kitart, hiszen sokszor a szabadsága múlik rajta. Az ilyen esetekben lehetőség van, fényképfelvétel készítésére és ujjnyomat vételére is, melyet szakértőnek küldenek meg. Ebben az esetben a rendőrségnek törvényes lehetősége van, akár 24 órára is őrizetbe vegye azt a személyt, akinek személyazonosságát meg kell állapítani.

- aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható,

Mit is jelent ez?

Vegyünk egy példát: Bemész egy ruhaboltba, - ah, kezdjük előlről, ezek azok a történetek, amik mindig egyik ismerősünkkel történnek meg – szóval egyik ismerősöd bemegy egy ruhaboltba, beviszi a kiválasztott darabokat a próbafülkébe, majd ott a próbát követően egy-két darabot eltesz a táskájába. Akkor ugyan kijut a boltból anélkül, hogy megállítanának. Igen ám, de próbafülkén kívüli ténykedéséről, mozgásáról, viselkedéséről kamerafelvétel készül. A bolt feljelentést tesz, és a kamerafelvételeket is megküldik a rendőrség részére. A személyazonosság megállapítását követően, lakóhelyére vagy éppen az iskolájába megérkeznek a rendőrök és kihallgatás céljából a rendőrkapitányságra előállítják.

- akitől bűncselekmény, szabálysértés vagy szabályszegés bizonyítása érdekében vizelet-, vér-vagy egyéb (műtétnek nem minősülő) mintavétel szükséges,

Mit is jelent ez?

Ittas járművezetés gyanúja esetén – vér – vizelet mintavételre kerül sor.

Kábítószer fogyasztásra utaló jelek esetén – vizelet minta vételére kerül sor.

Például, szexuális bűncselekmények gyanúja esetén – egyéb minta (pl: kenet)vételére kerül sor.

Az előállítás időtartama csak mintavétel elvégzéséig tart, melyet minden esetben orvos végez el.

A laborban megvizsgálják a mintákat, és megállapítják, például az alkoholos befolyásoltság mértékét – aminek a büntetés kiszabásánál lesz jelentősége -, vagy például, hogy fogyasztottunk e kábítószer, ha igen, akkor milyen, még azt is ha több félélt. A szexuális bűncselekményeknél szintén a bizonyítás érdekében lehet jelentősége ennek a mintának, például egy kenetnek. Ilyen esetekben, későbbiekben, még a dns vizsgálat is szóba jöhet.

- aki a szülő, gyám, nevelőszülő, gyermekotthon felügyelete alól kivonta magát, onnan engedély nélkül távozott.

Mit is jelent ez?

Vegyünk megint egy példát alapul, mikor elmész egy buliba, a szüleiddel megbeszéled, hogy mikor érsz haza. A buli túl jól sikerül, így nem mész haza a megbeszélt időpontra. Telefonod lemerül. A szüleid reggel szembesülnek azzal, hogy még mindig értél haza. Hívnak, de nem érnek el. Ekkor tudatosul bennük, hogy nem tudják kivel és hova mentél, nem tudják a barátaid telefonszámát. Felhívják a rendőrséget és bejelentést tesznek, hogy eltűntél. A rendőrség kiadja a körözést rád, eltűnés miatt, illetőleg megkísérli felkutatni azokat a helyeket, ahol lehetsz – persze, ha kap ezekről információt.

2014. júniusi számunkban már említettük, hogy a rendőrségnek létezik egy közözi rendszere, oda feltöltjük a rendelkezésünkre álló adatokat. (születési adatok, eltűnéskor viselt ruházat, különleges ismertetőjegyek, fénykép) Ezek a rendőrség minden munkatársa számára hozzáférhetőek, sőt eltűnési ügyekben még a külföldi hatóságok számára is elérhetőek.

A rendőri igazoltatás során, a személyazonosságod megállapítását követően, lekérlik az adataidat a körözi rendszerben, amennyiben ott – ez esetben – eltűnés miatt szerepelsz, akkor előállítanak a rendőrkapitányságra, értesítik a hozzátartozókat, és egy jegyzőkönyvet készítenek az eltűnés körülményeivel kapcsolatban.

Ugyanez a folyamat, ha az eltűnés nevelőszülőktől vagy gyermekotthonból történik.

Fontos, hogy közöljünk merre vagyunk! Lehet, hogy soha nem lesz rá szükség az életben, de az is lehet, hogy igen! Már többször megfogalmaztam különféle formában; A felelőtlenség nem vagányság, hanem butaság!

- aki a szabálysértést az abbagyásra irányuló felszólítás után is folytatja,

Mit is jelent ez?

Talán a legtipikusabb példa a csendháborítás. Szervezünk egy jó kis házibulit. Igen ám, de vagy elfelejtünk szólani a szomszédoknak vagy túl hangosra sikerül a buli. Felhívják a szomszédok a rendőrséget, a kollégák kimennek. Ebben az esetben az első találkozás során csak figyelmeztetnek, valamint felhívják a figyelmet arra, hogy szabálysértést követtetek el. Megkérlik, hogy halkítsátok le a zenét, vagy beszélgetsetek halkabban. Amennyiben a második esetben is felhívják a lakók a rendőrséget, akkor már ha nem sikerül szót

érteni, akkor a szabálysértés továbbfolytatása miatt előállításra kerül sor, és szabálysértési eljárást kezdeményeznek, aminek például pénzbüntetés is lehet a vége. Mérlegeljünk kicsi!

- akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható,

Mit is jelent ez?

Vegyünk megint egy példát, van egy kiemelt focimeccs, ahol ismertén két rivalizáló szurkolótábor feszül egymásnak, ezeket a meccset a rendőrség is kiemelt biztosításként kezeli. Ebben az esetben, például rendzavarás szabálysértés elkövetése esetén, a cselekményt elkövető személyt előállítják. A rendőrség épületében a szabálysértési előadó meghallgatja, és ott azonnal lezáró határozatot hoz, amelyben már a büntetés is szerepelni fog.

Vagy például közbiztonságra veszélyes eszköz miatt kerül előállításra valaki, az előadó meghallgatja, majd a közbiztonságra veszélyes eszközt elkobozza, és valamilyen büntetést kiszab.

- akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani;

Mit is jelent ez?

Vegyünk ismételtlen egy példát, sétálunk hazafelé, táskánkban az általunk megszokott, biztonságérzetet adó védelmi eszközünkkel – amelyről tudjuk, vagy nem tudjuk, hogy egyébként közbiztonságra veszélyes eszköz. A rendőrök igazoltatnak, az igazoltatás során megkérik mutasd meg a táskádat, és megtalálják benne az eszközt. Ebben az esetben azért fognak előállítani a rendőrkapitányságra, hogy ezt az eszközt lefoglalják tőled, aztán mehetsz tovább. Majd később szabálysértési eljárásban – úgymond elkobozzák tőled és még – pénzbüntetést is fizethetsz.

Inkább vegyük át még egyszer a –legáltalánosabb - közbiztonságra különösen veszélyes eszközöket: baseballütő, 8 cm pengehosszúságnál hosszabb kés, gázspray, pillangókés, vipera, dobócsillag, elektromos sokkoló, rugóskés, ólmosbot, számszerij, franciakés!

A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől – azaz az igazoltatás kezdetétől - kell számítani.

Mit is jelent ez:

Az előállítás kezdő időpontja, az igazoltatás megkezdésével kezdődik, végső időpontja, pedig maximum 12 órával később lehet. Természetesen ez alól kivétel, ha például őrizetbe vételre kerül sor, ennek időtartama már 72 óra.

Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

Folytatjuk...

Forrás: 1994. évi XXXIV. törvény a Rendőrségről, 175/2003. Kormányrendelet – a közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről

Gyebrovsky Petra

Bűncselekmények

Kifosztás

Előző júniusi lapszámunkban a garázdaságot mutattuk be Nektek. Az új tanév első, szeptemberi számában – még a jó időre és a bulizásokra tekintettel - a kifosztás bűncselekményt szeretnénk érhetőbbé tenni számotokra. Továbbá ismételten, megtörtént eseteken keresztül bemutatni azt, milyen formákban valósulnak meg leggyakrabban, és milyen magatartásokkal kerülhető el az áldozattá válás vagy csökkenthető a sérülés és az anyagi kár.

Bár a kifosztásról nem állítható az, hogy tipikusan a fiatalok sérelmére vagy a fiatalok által elkövetett bűncselekmény lenne, de mégis több előfordulási módja a szórakozáshoz, alkohol- vagy egyéb szer fogyasztáshoz köthető.

Egy kis jogszabály ismételten, csak, hogy szokjuk a nyelvezetét.

Tudom száraz, nagyon rendőrös, de engedjétek meg, hogy a Büntető Törvénykönyv (Btk) szövegét is felhasználjam, elvgre ez nem egy mesekönyv, és amiről szól, az sem egy tündérmese.

Btk. 366. §

(1) Aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett

a) úgy vesz el másától, hogy evégből lerészegíti vagy bódult állapotát idézi elő,

b) az általa más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetés hatása alatt álló személytől vesz el, vagy

c) védekezésre képtelen, illetve a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékosságánál fogva korlátozottan képes személytől elvesz, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a kifosztást

- a) jelentős értékre*
- b) csoportosan*
- c) bűnszövetségben követik el.*

Értelmezés

A kifosztás a vagyon elleni erőszakos bűncselekmények közé tartozik, hasonlóan a rabláshoz.

Az bűncselekmény elkövetése során az elkövető célja, más értéktárgyainak (leggyakrabban: pénz, mobiltelefon, valamely műszaki cikk vagy ékszer) megszerzése, szintén hasonlóan a rabláshoz, azonban – és itt már a rablással ellentétben - nem erőszakot vagy fenyegetést alkalmaz az elvétel során, hanem az emberek bizonyos állapotait, mint alvás, bizonyos gyengeségeit, - mint mértékletes alkoholfogyasztás -, vagy éppen szellemi-fizikai állapotukat használja ki az elkövető.

Lerészegítés:

(az elkövetők a kiszemelt áldozatot addig itatják alkohollal, - amit egyébként önként iszik meg, nem kényszerítik rá - amíg ő az értéktárgy elvétele ellen már csak minimális vagy semmilyen ellenállást sem tud kifejtteni)

Bódult állapotba helyezés:

(ebben az esetben az elkövető, valamilyen – tudatmódosító szer – gyógyszer vagy kábítószer bevitelére veszi rá az áldozatot – gyere vedd be ezt a gyógyszert, tők jól fogod érezni magad tőle – a gyógyszert, kábítószer ebben az esetben is, önként veszi be a gyanútlan sértett, azonban a hatása nem az lesz, amit várt és még az értékeit is elveszik.)

Más bűncselekmény során alkalmazott erőszak, fenyegetés hatása alatt álló sértettől elvétel:

(a más bűncselekmény az esetek nagy részében testi sértés, tehát mikor az elkövető bántalmazza az áldozatot, aki, a bántalmazás következtében, például elájul, ekkor – egy hirtelen ötlettől vezérelve – kiforgatja zsebeit és elveszi értékeit, vagy a földre kihullott telefonját felkapja és elviszi)

Védekezésre képtelen állapot:

(mikor az áldozat, pszichés vagy fizikai állapotánál fogva ideiglenesen vagy véglegesen nem képes – a tárgy elvételével szemben – ellenállás kifejtésére. Ilyenek például – a sértett nagyon fiatal, elalszik, leittasodik, gyógyszer hatása alatt van – ezt az állapotot nem az elkövető idézi elő.

Idős kor, fogyatékoság kihasználása:

(ezt korábban – májusi számunkban – a rablás bűncselekmény bemutatása során már érintettük – de vegyük át még egyszer) a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál (idős kor, szellemi, fizikai állapot) vagy testi-szellemi fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére (pl.: látás-, hallássérült vagy mozgáskorlátozott személy) történő elkövetés tartozik ide.

Minősítő körülmények:
(melyek még súlyosabbá teszik az elkövetést és ezzel együtt a büntetést is)

Csoportosan:

a bűncselekmény elkövetésében minimum három fő vesz részt a helyszínen vagy annak közelében.

Jelentős érték:

5.000.000 forint és 50.000.000 forint közötti összegre

Bűnszövetség:

kettő vagy több személy bűncselekményeket szervezetteren követ el, vagy ebben megállapodik, és legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérli – lényegében megállapodnak a közös elkövetésben, a szerepeket leosztják egymás között – lehetséges, hogy mindenki csak részselekményeket hajt végre

Esetek

Ezeket a történeteket keresztül – amikhez jegyzőkönyveket használtunk fel – szeretnénk bemutatni, hogy az élet milyen szituációkat produkál.

Mikor az életéért küzd!

Egy januári napon a késő délutáni órákban az egyik pályaudvaron leszálltam a vonatról, mikor is egy epilepsziás roham jött rám. A szerelvény mellett a földön feküdtem, mikor három férfi lépett oda hozzám és segítséget színlelve, nadrágom zsebéből elvették pénzemet és mobiltelefonomat, de a mentőket nem értesítették.

Az Álszent „segítség”:

Egyik éjszaka a villamoson utaztam, elaludtam, a végállomáson ébredve észleltem, hogy a mobiltelefonom hiányzik. Keresés közben többször végigjártam a villamost, majd megkértem egy utast, hogy hívja fel a telefonomat, az kicsörgött, de nem vette fel senki. Leszálltam a villamosról, egy férfi lépett oda hozzám, - aki korábban a segítségét ajánlotta fel a keresésben - majd közölte velem, hogy adjak neki pénzt a telefonoméért, végül 1.000 forintért visszakaptam a tulajdonomat.

A távoli Segítség:

A korahajnali órákban sétáltam hazafelé, három férfira lettem figyelmes, akik a villamoson – egy erősen ittas – alvó férfit álltak körbe, és egyikük annak kabátzsebéből kivesz valamit, majd leszállnak a villamosról. Ekkor hívtam a rendőrséget, majd kiérkezésüket követően megmutattam a férfiakat, akik a bűncselekményt elkövették. Megpróbáltam a villamoson alvó sértettet felkelteni, - aki annyira részeg volt, hogy szinte nem volt tudatánál – és megkérdezni, hogy milyen értéke hiányzik. Mikor leszállt a villamosról a friss levegőtől a tudata némileg kitisztult, és ekkor észlelte, hogy pénztárcája és mobiltelefonja hiányzik.

Három korty sör!

Egy március végi napon, az esti órákban sörözni voltam, a barátaim már elmentek a szórakozóhelyről, nekem még sétálni volt kedvem. Séta közben két férfi megszólított – a pontos időt kérdezték – majd tovább beszélgettünk és sétáltunk. Több utcát haladva, egy sörözőbe betértünk, ott vettem nekem egy italt, majd tovább haladtunk. Később az egyik férfi egy boltból hozott nekem egy másik sört, amit már nyitott állapotban kaptam meg. Három kortyot ittam az üvegből és ezt követően már nem emlékszem semmire. Egy kórházi ágyon ébredtem, a kezembe infúzió volt bekötve, itt tudtam meg, hogy valójában egy társasház lépcsőházában találtak rám eszméletlen állapotban.

Nyugodjon meg, most az a legfontosabb, hogy meggyógyuljon!

Egy kórház egyik betegszobájában feküdtem, mint kezdet. Az ebéd után elbóbiskoltam, majd mikor felébredtem, észleltem, hogy az ágyam melletti szekrényen hagyott táskám teljes tartalmával együtt eltűnt.

Utazunk éjjel-nappal!

- Egy januári napon a kora esti órákban felszálltam a buszra, munkából jöttem, nagyon fáradt voltam, sajnos elaludtam. Mire pár megállóval később megébredtem, már nem volt mellettem a táskám.

- Egy áprilisi hajnalon a buli után felszálltam a villamosra, elaludtam. A felszállást követően kb. 3-4 órával később a kocsiszínben ébresztett a villamosvezető, hogy szálljak le. Ekkor vettem észre, hogy a pénztárcámból hiányzik a pénzem, és a mobiltelefonom.

- Egy áprilisi átbulizott éjszaka után a szórakozóhely közelében egy taxiba szálltam be, amely a lakásomig hozott. Beszálláskor még határozottan emlékszem, hogy mind a pénztárcám, mind pedig a telefonom megvolt. A kocsi elaludtam, mikor megérkezett a taxi a kért címre, már mindkét értéktárgyam hiányzott.

- Egy áprilisi éjszaka, a buli után felszálltam a villamosra, ahol elaludtam. Kb. 4-5 órán keresztül aludhattam a járművön, mikor felébredtem, akkor szembesültem azzal, hogy ellopták a pénztárcámat, telefonomat és a lakáskulcsomat is. Cserélni kellett a lakás zárait.

- Egy vidéki városban lakom, vonattal járok dolgozni. A kora hajnali órákban szálltam fel a vonatra, kb. 20 km-t kellett utaznom, pár percre elaludtam, mire felébredtem eltűnt a zsebemből a pénztárcám, benne okmányaimmal, pénzzel.

- Egy májusi napon a kora esti órákban felszálltam a metróra. Nagyon fáradt voltam, elaludtam. Kb. 5 megállót haladt a metró, mikor felébredtem. Akkor vettem észre, hogy valaki a derekamról lecsatolta a táskámat.

Pihenés úton-útfélen!

Egyik nyári éjszakán a barátokkal való bulizást követően a szórakozóhelytől nem messze leültem egy padra, ott a barátnőmmel chat-eltem, egyszer csak a telefonnal a kezemben bealudtam. Kb. 1 órával később ébredtem, addigra se telefonom, se pénztárcám nem volt.

Az éjjeli órákban elmentem egy szórakozóhelyre a barátaimmal – már ekkor ittas állapotban voltam – és nagyon elfáradtam, ott a szórakozóhelyen aludtam el, mire felébredtem már nem volt a nadrágom zsebében a telefonom.

Egy júliusi átbulizott éjszaka után leültem egy parkban, nagyon melegem volt, ezért alsónadrágra vetkőztem, elaludtam. Hajnalban arra ébredtem, hogy az értékeimmel együtt az összes ruhámat elvitték, így kértem a rendőrségtől segítséget.

Tanácsok:

Nyilván a legegyszerűbb tanács! Ne aludj el a járműveken és a parkokban! – tudom ez nem egyszerű, ezért érdemes megfogadni, pár másik tanácsot az alábbiak közül:

A szórakozóhelyről lehetőleg egyszerre többen gyertek el! – főleg, akik egy irányba mennek haza. Egyedül ne hagyjatok ott senkit! - próbáljátok meggyőzni, hogy ő is induljon veletek haza. Majd legközelebb buliztok megint együtt! Ha maradni akar, mesélj neki, hogyan járhat. Ha legalább ketten indultok haza, addig is beszélgettek, így nem valószínű, hogy elalszotok. Ha bulizni mész, ne vidd el minden értéktárgyadat (bankkártya – két mobil? Minek?) Az értéktárgyaid a ruházatodban ne egy helyen legyenek! Irataid ne legyenek együtt a pénzeddel! Bankkártyád pin kódja, ne legyen a mobiltelefonodba se! Ha taxival akarsz hazamenni, akkor inkább telefonon rendelj, még akkor is, ha ott van a helyszínen. Így visszaellenőrizhető később a fuvar.

Májusi számunkba adtunk már pár szórakozási jó tanácsot. Érdemes azokat is elolvasni!

Ha ilyen elkövetést látsz, mit tehetsz!

Lehetőleg ne avatkozz bele az eseményekbe közvetlenül!

Értesítsd a Rendőrséget! (Telefonszám: 107, 112)

Figyelj meg minél több részletet! (Elkövetők száma, életkor, ruházat, merre mentek.)

Forrás: 2012. évi C. törvény – a Büntető törvénykönyvről, police.hu

Kállai Barbara

Interjú

Bucsek Gábor r. dandártábornok**Budapest Rendőrfőkapitánya**

Még nincs három hónapja, hogy kinevezték a Budapesti Rendőr-főkapitányság élére Bucsek Gábor r. dandártábornokot, ám máris szembetűnőek a változások. A rendőrfőkapitány komoly hangsúlyt fektet a bűnmegelőzésre és a fiatalok védelmére. Terveiről kérdeztük.

- Budapest rendőrfőkapitányaként, milyen céljai vannak az iskolai bűnmegelőzés terén?

- A bűnmegelőzés a legfontosabb az egész BRFK mechanizmusában. Olcsóbb megelőzni, mint a későbbiek folyamán kinyomozni a bűncselekményeket. A Bűnmegelőzési Osztály által frissen elkészült szórólapon jól látható az, hogy milyen jellegű veszélyeknek vannak kitéve a fiatalok. A zsarolást, a szexuális bűncselekményeket, a Facebook veszélyeit, valamint a kábítószeres bűncselekményeket lehet megemlíteni. Ez is jelentős költséggel bír, de lényegesen olcsóbb, mint egy ügynek a nyomozását véghez vinni. Ráadásul az sem egyszerű feladat, amikor valakinek el kell mondani, hogy a gyermeke meghalt kábítószer túladagolásban. Akár egy bűncselekményben történt gyanúsítás után a szülőknek megmondani azt, hogy mi történt a gyermekükkel. Nem kívánom ezt senkinek sem! Nagyon nagy szükség van a bűnmegelőzésre, az iskolában pedig kifejezetten szükséges, hiszen ez az a célkorosztály, ahol valóban nagyon veszélyeztetettek ezekben a bűncselekmény kategóriákban. Ha korosztályról kéne beszélni, akkor az életkor két „végpontját”: a nagyon időseket és nagyon fiatalokat emelném ki. A fiataloknál ez a határ egyre jobban, egyre inkább kitolódik. Ha pár évvel

ezelőtt beszélgetünk ugyanerről, akkor azt mondtam volna, hogy a szakközépiskola 2.-3.-4. évfolyama a veszélyeztetett a bűncselekmények általi áldozattá válásban, és az elkövetésben is. Ez ma már az általános iskola felsőbb évfolyamait érinti. Azt kell sajnos látni, hogy elment mellettünk a világ, és elment mellettünk a technika. A közösségi oldalakon történő megjelenés is nagyon nagy veszélyt rejt magában, ha nem mondják el azt a gyerekeknek, hogy milyen problémákat okozhat, hogy mindent megoszt magáról a

világhálón. Megosztja válogatás nélkül nyilvánossá téve, hogy mikor megy nyaralni - de egyébként mindenki tudja, hogy hol lakik -, (eszébe sem jut), hogy ennél nagyobb veszélynek nem is tehetné ki a családját. (Ahogy az sem, hogy önmagát sodorja veszélybe azzal) ha különböző képeket tesz fel magáról szabadon hozzáférhető formában, amik sajnos sok esetben, más kontextusban és más weboldalakon – akár szexuális tartalmú oldalakon is - jelennek meg, (köszönnek vissza). Hatalmas lehetőség és felelősség van a felvilágosításban, annak az ismeretanyagának az átadásában, amelyek a rendőrség munkatársainak készség szinten, a munkájuk miatt már eleve megvannak.

- Iskolai drogprevenció indul a rendőrség részéről. Milyen feladatai vannak a rendőrségnek ezzel kapcsolatban?

- Kiterjeszteném ezt a szlogennel, hogy: „Család – szülők - iskola”. Ezt együtt kell kezelni. Ha valaminek nagy a befolyásoló tényezője, az a család és az iskola. Ha készítenék egy táblázatot, hogy hol mennyi időt tölt a gyerek, a legkisebb rész a szabadidő lenne. A fennmaradó részben: ötven-ötven százalék a család és az iskola. A kettőt együtt kell kezelni, nyitnia kell a rendőrségnek mindkét rész felé. Ha hangsúlyozni kéne, akkor először a családok felé, és csak ezután az iskola felé. Muszáj egy olyan, online kapcsolatnak lennie a családok, a rendőrség és az iskola - ezt a hármat együtt véve is – között, ami valóban egy 'kérdéss-felelek' szituációba megy át. Nem csak a rendőrségtől kell az információknak menni a szülők és az iskola felé, hanem a felmerült kérdésekre a kollégáimnak segítő és informatív válaszokat is kell adnia. A jelentősége pontosan az, hogy elhiggyék, hogy a rendőrség, és azon belül a nyomozók azért vannak, hogy ne legyenek bűncselekmények, hogy ne legyenek kitéve a gyerekek bűncselekményeknek, hogy még véletlenül se váljanak, válhassanak áldozattá. Ne csak a kábítószerre gondoljunk, hanem a családon belüli erőszakra, valamint az iskolai erőszakra. Az iskolai erőszak nagyon súlyos következményekkel járhat, hiszen egy-egy gyermeket akár teljesen ki is közhíthetnek a többiek, úgy hogy azt családon belüli erőszakként éli meg. Ezért, hogy ez kiderüljön, ott kell lenni az iskolában, tudni kell azt, hogy a pedagógusok és az osztályfőnökök hogyan és mit látnak. Ehhez mindenképpen online kapcsolatban kell lenni a pedagógusokkal és a szülőkkel is.

- A II. kerület rendőrkapitányaként a kerületi egészségnapokra becsatlakozott a rendőrség is bűnmegelőzési programjával, ez azóta sikeresen zajlik. Tervezi az együttműködés kiterjesztését a többi kerületi kapitányságra is?

- Nem tervezem, hanem elvárásom minden kerületi kapitányság felé, hogy ennek megfelelően alakítsa ki a helyi együttműködések. Ahogy előbb beszéltünk a szülőkről és az iskoláról, ennek egy másik fontos szegmense a szociális hálózat munkatársaival való szoros együttműködés. Ott kell tudnunk lenni, és tudnunk kell kérdezni.

- Milyen útmutatást tudna adni rendőrfőkapitányként a fiataloknak?

- Azt javasolnám a fiataloknak, hogy érdemes megfogadni a tanácsokat! Meg kell tudni fogadni azt, amit egy idősebb ember mond. El kell hinni, hogy nem azért mondja, mert ez egy paradigma, hanem azért, mert valóban van valóság tartalma.

Fotó: Budai Polgár

Kállai Barbara

Biztonságban két keréken

Védőfelszerelések

Kerékpározás és motorozás közben nem véd minket csak az, amit magunkon viselünk. Csak rajtunk múlik, hogy egy esés következtében mindent megtettünk-e a biztonságunk érdekében. Szerencsére egyre szélesebb választék van a védőfelszerelések terén minden egy-, két- és többkerékűre.

A sisak

Alap és remélem ez mindenkinek tényleg az, hogy sem a kerékpárra, sem a motorra nem ülünk fel megfelelő bukósisak nélkül. Rengeteg márká és rengeteg árfekvés van. Szinte csak a képzeletet és a pénztárcád szab határt annak, hogy mit veszel, de figyelj, itt sem mindig arany, ami fénylik. Első és legfontosabb dolog az, amit bukósisak vásárlásnál figyelembe kell venni az a méret. Sajnos a motorosoknál nagyon sokszor lehet olyat látni, hogy nem a megfelelő méretű sisakot vásárolják meg, hanem egy két számmal nagyobbat vesznek. Pedig nem kell félni, ha elsőre itt-ott nyom is, hiszen mindegyik sisakban olyan anyag van, ami idővel tágulni fog. Ha először szorít a sisak az pár hét hordás után igazán kényelmes lesz és teljesen a Te fejformádra alakul. Ugyanez igaz a kerékpáros sisakokra is, hiszen hasonló szerkezettel vannak ellátva. Későbbi számunkba sisakvásárlási jó tanácsok kapcsán a sisakokra bővebben kitérünk.

Mindenképpen olyan sisakot válasz, ami a halántékdodat is védi, hiszen a fejünk ott a legsérülékenyebb és egy porcelános koponyatörésből már nem nagyon van visszaút.

Van egy érdekes mondás mindenki olyan sisakot vegyen amennyit neki a feje ér!

A kesztyű

A másik legfontosabb felszerelés kerékpáron és motorizált társán is a kesztyű! Igen, hiszen ha esünk, védve a testünket a kezünket nyújtjuk előre és az aszfalttal való találkozás nem kis mértékben viseli meg a kezét, ha azon nem volt kesztyű. Persze kerékpározáshoz ajánlható a könnyebb ujj nélküli, a tenyeret és kézfejet az esés következményeitől védő kesztyű, addig motoron ajánlott a kemény protektoros kesztyű, ami a nagyobb erőbehatás szétesztelésére is kiválóan alkalmas. Itt is sok árfekvés sok márká taláható, általában jól be szokott válni a közép kategória.

A protektorok-ok

Csukló, könyök, térd, gerinc és teljes felsőtest protektorok vannak, melyek mindegyike ajánlható. Nagy választék taláható, a márkákat illetően, mindenféle árfekvésben. Amire a vásárláskor nagyobb figyelmet kell fordítanunk az engedélyszám, amely megmutatja, hogy az kerékpáros vagy

motoros felhasználásra javasolt. Ezek a számok ESZ/1621/1 kerékpáros, ESZ/1621/2 motoros védőfelszerelések esetén. Ezt mindenképpen nézd meg mielőtt megveszed, hiszen nagyon nem mindegy, hogy milyen kétkerekű használatokor fogod viselni. Ha ez a szám nem szerepel a terméken, nem ajánlatos megvenni! Motorozáshoz mindenképpen a teljes protektoringet vagy testpáncél javasolnám, amin kulcsont védelem is van, hiszen egy baleset során a legtöbb esetben a kulcsontodat pont a sisakod fogja eltörni. Ha extrém módon kerékpározol és motorozol - itt a hegyi és cross ágra gondoldj - ajánlott még a nyakpatkó vagy nyakvédő. Protektorokra is kitérünk részletesebben későbbi számunkban.

A cipő

Mindképpen zárt, lehetőleg félmagas szárú cipőt viselj kerékpározáshoz is, ami a bokádat is védi az esetleges sérülésektől. Sokan láthatunk már rövidnadrágban, izompólóban bekapcsolatlan bukóban és tangapapucsban motorozó vagy épp robogózó – cinikusan -donornak nevezett embereket. Na, ezt ne, soha! Bár lehet, hogy sok esetben egy-egy lábletétellel meg tudnánk úszni az esést, de azt csak akkor, hogyha megfelelően védjük a lábunkat is.

Az ideális lábbeli kiválasztását erőteljesen befolyásolja az, hogy milyen stílusú motorozás a szenvedélyed. A robogón is ajánlott a zárt félmagas szárú cipő, és egyre több helyen lehet is vásárolni kifejezetten a robogóhoz

ajánlott könnyű motoros cipőket, amik a boka védelmét is megadják. A sport motorokhoz is egyre szélesebb választékban lehet csizmákat találni itt ajánlottak a keményebb külső borítással rendelkező csizmák, a nagyobb sebesség miatt. Sport-túra motorozáshoz is nagyon sokféle cipőt, csizmát találhatunk, itt azért a kényelem is hangsúlyt kap és sajnos néha ez a biztonság rovására megy. A cross és enduro motorokhoz már egészen más csizmákat találunk, ami inkább hasonlít egy masszívabb sibakancsra, mint motoros felszerelésre. De ezek nyújtják a legjobb védelmet, egy kemény ütközés, esés alkalmával.

Egy ismerősömnek, személyautó hajtott át a lábán, de szerencsére crosscsizma volt rajta és ennek köszönhetően zúzódásokkal megúsza. Az orvosa szerint a csizma mentette meg a lábát.

Az előbbi példa is azt bizonyítja, hogy a megfelelő védőfelszerelés igen is életet menthet, sőt még jól is néz ki!

Folytatjuk...

Gyebrowszky Petra

Legyél te is bűnmegelőző

Eddig csak arról beszéltünk, hogy milyen bűncselekmények veszélyeztetnek Titeket!

Ebben az új rovatunkban arról szeretnénk szót ejteni, hogy milyen veszélyek fenyegetik a felnőtt-, illetőleg az idősebb korosztályt vagy éppen a családi vagyontárgyaitokat.

Szeptemberi számunkban a trükkös lopást mutatnánk be, mely leginkább az idősebb korosztályt (nagyszüleiteket, idősebb rokonaitokat, ismerőseiteket) veszélyezteti, de megeshet bizony a felnőtt korosztállyal is.

A trükkös lopás kifejezés olyan bűnelkövetési formákat takar, amikor az emberi jóhiszeműségre építve, a figyelem tudatos elterelésével történik a lopás.

Az elkövetők általában jól öltözött, határozott, megnyerő modorú emberek, akik rendkívül gyorsan és rugalmasan alkalmazkodnak egy-egy szituációhoz. Az esetek nagy százalékában legalább ketten vannak, hiszen míg az egyik eltereli a kiszemelt áldozat figyelmét, a másik eltulajdonítja az értékeket.

Az alkalmazott trükkök végtelenek, csak a fantázia szabhat határt. Nézzük a leggyakrabban alkalmazott „meséket”!

Szociális és Hivatalos intézményekre hivatkozva:

pénzt, ajándékot hoztak a nyugdíjfolyósítótól vagy az önkormányzattól,
önkormányzattól – idősekkel kapcsolatos felmérésre hivatkozva
önkormányzattól – pénzt hozott, melynek mértéke, a tulajdonában levő arany súlyától függ

Közüzemi szolgáltató munkatársaként:

a számlában jelentkező túlfizetést hoztak ki (pl. elektromos művek, vízművek)
kábeltevé szolgáltató nevében – újrakódolás, átállás analóg sugárzásról, digitálisra
gázórán ellenőriznie kell az óraállást
villanyórát akarják lefényképezni
csőtörés miatt a lakásban levő csaptelepeket ellenőrizni kell
fűtészerezők, a radiátorokat ellenőrzik

Vásárlási, eladási, gyűjtési szándékkal történő házalás során:

kupakot gyűjt, üveget gyűjt, újságpapírt gyűjt
régiség adás-vételre hivatkozva

Segítségkérés:

„átfagyott” gyermekének kér melegedési lehetőséget és teát.
régí ismeretségre hivatkozva jut be a lakásba
rosszullétre hivatkozik
gyógyszerbevételhez vizet kér
fiára, unokájára balesetet szenvedett – pénzre van szüksége
fiának, unokájának a tartozást hozta meg – a pénzt fel kell váltani.

Lényeges, hogy amennyiben pénzt hoznak, az átadott összegből vissza kelljen adni, közben megfigyelik, hol tárolja a pénzt, - így már keresni sem kell - majd figyelmét elterelve elemelik a félretett pénzt és sietősen

távoznak.

Amennyiben nem hoznak pénzt, akkor a figyelmüket elterelik – pohár vizet kérnek – addig a látható helyen levő értékeket emelik el.

Azért hogy nagyszületek, idősebb rokonaitok, ismerőseitek ne kerüljenek ilyen helyzetbe, Te is segíthetsz! Beszéljess velük! Mondd el nekik, hogy mit tanácsol a Rendőrség! (sokat spórolhattok)

Tanácsok, a megelőzés érdekében:

Ne engedjenek be idegeneket a lakásukba! – amennyiben mégis úgy érzik szükséges, akkor hívjanak át egy szomszédot.

Ha nem biztosak abban, hogy az, aki hivatalos embernek mondja magát, valóban az, az igazolványa alapján nem tudják eldönteni, ki ő, kérjenek segítséget (kérjék meg a szomszédot, hogy jöjjön át, vagy telefonon ellenőrizték a személyüket, hívják a rendőrséget vagy a helyi önkormányzatot)

Ha mégis beengednek valakit, lehetőleg úgy tegyék, hogy ne egyedül tartózkodjanak otthon – hívjanak át egy megbízható személyt

Ne engedjék az idegeneket szabadon mozogni a lakásban!

Ne hagyják őket egyedül a lakásban! – *kávét, vizet, kérés ürügyén*

Otthon ne tartsanak nagy mennyiségű pénzt, ékszereket!

Értékeiket ne vegyék elő idegenek jelenlétében! – *addig ne engedjék be a lakásba, amíg valamit meg kell keresni vagy elő kell venni*

Az utcán se engedjék, hogy leszólítsák őket!

Otthon tartózkodás esetén is tartsák zárva a lakás ajtaját és a kaput!

Nagyon fontos egy biztonsági „hálózatot” kiépíteni, a közelben lakó, könnyen elérhető, megbízható személyekből (rokon, szomszéd), akiktől azonnal lehet segítséget kérni, akár telefonon is!

A család vagy megbízható szomszédok telefonszámait mindig legyen a telefon közelében!

Pénzüket, egyéb értékeiket több helyen tárolják a lakásban!

Ha a környékükön idegeneket látnak mozogni, kérdezősködni, akkor jelezzék egymásnak!

Idősebb rokonaink még olyan világban nőttek fel, voltak fiatalok, amikor a becsület szinte megkérdőjelezhetetlen és fontos érték volt.

Beszéljessetek velük ezekről a veszélyhelyzetről, hívjátok fel a figyelmüket arra, hogy ezek a tanácsokat próbálják meg betartani. Gyanú esetén, inkább értesítsék a rendőrséget és a családot. Ha becsületes a személy, akkor nem fogja érdekelni, hogy megjelenik-e a rendőrség vagy sem. Amennyiben szándékai nem azok, akkor gyorsan elhagyja a helyszínt.

Csorba Bianka

Támogatói Rendszerek

Magyarországon a közvélemény azon az állásponton van, hogy állami támogatást nem kapnak a rászorulóknak. Ez nem igaz, csak éppen nem tudnak róla az emberek. Abban az esetben, ha valaki valamilyen szabálysértés vagy bűncselekmény áldozata a rendőrségen már megindul az a folyamat, ami az ő segítségét szolgálja, mert ha valaki közvetlenül, vagy közvetett módon kapcsolatba kerül, egy bűncselekménnyel fel kell dolgoznia ennek hatásait. Fizikai és lelki problémák jelentkezhetnek és anyagi nehézség is felléphet.

Ezeknek a problémáknak az enyhítésre, ha budapesti lakosú a sértett egy igazolással egyetemben útba indítják a Budapest Főváros Kormányhivatala Igazságügyi Szolgálat Áldozatsegítési Osztályához. Amennyiben nem akkor a lakhely szerint illetékes Áldozatsegítési Osztályán kap segítséget. Ennél a szervezetenél kaphat felvilágosítást a folyamatban lévő ügyéről, érzelmi támogatást kap - pszichológus bevonásával is, ha szükséges. Segítenek abban, hogy érvényesíthesse a jogait.

A Szolgálat rendelkezik pénzalappal. Kétféle támogatási típusuk van.

Öt napon belüli pénzügyi segítyt:

- lakhatásra
- élelemre
- gyógyszerekre
- kegyeletre
- utazásra

Valamint egy úgynevezett kárenyhítést is tudnak biztosítani, ha az áldozat súlyos erőszakos bűncselekmény áldozata lett. Amennyiben az áldozat elhalálozik, akkor ebben az esetben a rokonok kapják meg a támogatást.

- temetés
- fogpótlás
- plasztikai sebész
- ételkészítés, tápszer
- bútorcsere
- kifestés

ALAPÍTVÁNYOK

Fehér Gyűrű Közhasznú Alapítvány

1989 óta működő szervezet. Amit biztosítani tudnak az áldozatoknak:

- emberi vigasz és személyes gondoskodás a bűncselekményt követően
- díjtalan jogsegélyszolgálat
- díjtalan mediáció
- díjtalan pszichológus
- szorult helyzetben lévőknek indokolt esetben anyagi támogatás
- segítségnyújtás a hatóságoknál történő eljárásban
- más szervezetek által nyújtott támogatások közvetítése

Eszter Alapítvány és Ambulancia

Erőszakos szexuális bűncselekményt elszenvetettek számára nyújtanak az ambulancián segítséget.

- egyéni beszélgetés
- egyéni pszichoterápia
- családi és párterápia
- csoportos terápia
- jogi és gyermekvédelmi tanácsadás

OKIT – Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat

Családon belüli erőszak, prostitúció és emberkereskedelem áldozatainak nyújtanak segítséget

- Információ átadás mellett telefonon azonnali segítségnyújtás
- titkos menedékhelyre szállítás, ahol 30 + 30 napot tölthet a sértett
- szakemberek segítenek

NANE – Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület

Családon belüli erőszak áldozatainak nyújtanak segítséget

- telefonos szolgálat

SEGÉLYSZÁMOK

Budapest Főváros Kormányhivatala Igazságügyi Szolgálat Áldozatsegítési Osztálya:

0680/225-225

Fehér Gyűrű Közhasznú Alapítvány: 061/472-1161, 061/312-2287

Eszter Alapítvány és Ambulancia: 061/466-9872

OKIT – Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat: 0680/20-55-20

NANE – Nők a Nőkért Együtt az Erőszak Ellen Egyesület: 0680/505-101

Magyar Lelki Elsősegély: 116-123

M-M vonal Ifjúsági Lelkisegély: 0680/505-001

Ifjúsági Lelki segély: 0680/505-003

Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány Lelki segély Vonala: 116-111

Rendőrség: 107, 112

Telefontanú: 0680/555-111

Autóst büntet a rendőr:

- *Felírom gyorshajtásért!*
- *Még mindig jobb, mint ha én írnám fel magát!*
- *Miért, kicsoda maga?*
- *A sírköves.*

Két rendőr teker felfelé az emelkedőn tandem biciklivel.

Ahogy felérnek a csúcsra, az amelyik elől ült, megszólal:

- *Hű, de nehéz volt tekerni, hogy ide felérjünk.*

Erre a másik:

- *Hát még nekem milyen nehéz volt végig fékezni, hogy vissza ne guruljunk!*

Két rendőr kerékpárversenyt néz.

- *Nem egy olcsó mulatság! - szólal meg az egyik.*
- *Hát nem! - mondja a másik a bringákat vizsgálva - ha jól számoltam, 42 darab világítás nélküli kerékpárt láttam eddig!*

Kiss Dávid

A Magyar Rendőrség története

3. rész

A magyar rendfenntartó és bűnüldöző szervek története 1945-től 1956-ig

A fővárosi rendőrség már 1945. január 25-én, Budapest ostroma alatt, nyolc nappal a pesti oldalon dúló harcok befejezése után megalakult 13 000 fős létszámmal, akik között 787 tiszt, 1 600 detektív és 8 000 őrszemélyzeti beosztott volt. A rendőrség első vezetője budapesti rendőr-főkapitányi beosztásban az 1950-ben a „Tábornokok Perében” mártírhalált halt Sólyom László, helyettese pedig Kádár János lett. A rendőrök felszerelése ekkor igen vegyes, sok esetben igen szegényes képet mutatott. Jól szemlélteti a helyzetet az a tény, hogy a rendőröket a pesti köznyelv, és sokszor saját maguk is csak „mezítlábasokként” emlegették. A háború végi, háború utáni Magyarországról szívszorítóan remek képet ad, az 1947-ben forgatott Radványi Géza által rendezett, és zömmel háborús árvák közreműködésével készült „Valahol Európában” című film is.

Az 1947-től havonta megjelenő „Magyar Rendőr” című lap borítója.

Ezeknek a rosszul felszerelt, önkéntes rendőröknek a feladata lett a fosztogatókkal szembeni sokszor ténylegesen fegyverrel vívott harc, a romok, állati- és emberi tetemek eltakarításának biztosítása, valamint a lakosság, és megmaradt értéktárgyainak védelme a fosztogató, erőszakoskodó szovjet katonáktól. Ezt a feladatukat végezték a lehető legkevesebb sikerrel, hiszen az erősen felfegyverzett, sokszor túlerőben lévő szovjetekkel szemben még akkor sem mertek fellépni, ha éppen lehetőségük lett volna rá. Ennek a korszaknak a jellegzetes segélykiáltása a „Patrul! Patrul!” hiszen a lakosság, a magyar rendőrök helyett a szovjet tisztek által vezetett szovjet katonákból álló őrzőjáratoktól várta a segítséget.

1945 Budapest. Szovjet katonák menetelnek a városban, sokuknál hadizsákmány

Jellegzetes feladata volt a rendfenntartó szerveknek még a háborús bűnösök, az előző rendszer döntéshozóinak felkutatása is, melyben sokszor a legváltozatosabb nevű, erejű, és felkészültségű helyi szervek („titkosrendőrség”, „politikai őrség”, „népőrség”, „politikai osztályok” stb.) működtek közre, míg a rendőrséget újra nem szervezték egy adott területen. Ennek a zűrzavarnak az eredményeként ezek a helyi rendfenntartó (korabeli elnevezéssel: karhatalmi) erők sok esetben fogtak el, és tartottak fogva ártatlanokat rosszindulatú pletykák, vagy tévedések, névrokonság, külső hasonlóság alapján, míg máskor éppen a vakszerencse vezette őket egy-egy keresett személy nyomára.

Éppen emiatt, az 1945-ös év tavaszával megkezdődött a vidéki főkapitányság újrászervezése is, melynek során létrejöttek a vármegyei főkapitányságok, mint a rendőrkapitányságok felügyelő és ellenőrző hatóságai. A törvényhatósági jogú városokban szintén főkapitányságokat állítottak fel. A városi, a járási rendőrkapitányságok alárendeltségében rendőrőrszobák, körzeti őrsők, rendőrbiztosságok létesültek.

1945. május 10-én az Ideiglenes Nemzeti Kormány az 1690/1945 M. E. számú, a Csendőrségről szóló rendeletével feloszlatta a Magyar Királyi Csendőrséget, a II. világháború ideje alatt, azaz 1939. szeptember 1-je után is szolgálatot teljesítő csendőröket pedig megfosztotta nyugdíjuktól, és minden más járulékuktól. Ezzel indult meg a hazai rendvédelmi szervek tagjainak egyre erősebb politikai-ideológiai szűrése, hiszen a rendőri pályára lépőknek, különösen akkor, ha már az előző rendszerben is rendőrök voltak, igazoló bizottságok előtt kellett megjelenniük, melyek megvizsgálták a jelöltek „politikai megbízhatóságát”.

1946-ban a vármegyei főkapitányságokat megszüntették és a megyeszékhelyeken felügyeleti körzeteket alakítottak ki, valamint 1946. február 2-ától ismét megjelenik az országos főkapitányi állás, melyet Balassa Gyula altábornagy tölt be.

Ugyanebben az évben lesz belügyminiszter Rajk László, aki az 1945-ben alakult „Magyar Államrendőrség Budapesti Főkapitányság Politikai Rendészeti Osztálya” és a „Magyar Államrendőrség Vidéki Főkapitányság Politikai Rendészeti Osztálya” (rövidítve: PRO) összeolvasztásából létrehozta az Államvédelmi Osztályt, melynek vezetésével Péter Gábor későbbi altábornagyot bízták meg. Az Államvédelmi Osztály (ÁVÓ) feladatai közé tartozott a kommunista rendszer, és az állampárt ellenségeinek üldözése titkosszolgálati módszerekkel (lehallgatás, besúgók, zsarolás, kényszer- és kínvallatás által), valamint az állampárt vezetőinek védelme, ám valójában az 1950-es évek közepére a szervezet befolyása és hatásköre olyan átláthatatlanná vált, hogy az országban senki nem érezhette magát teljes biztonságban. Jól érzékeltetik ezt a számadatok is. 1951. január 1-jén a rendőrség 22 103 főből állt. Budapesten 7 714, vidéken 13 922 személy teljesített szolgálatot. Ezzel szemben az ÁVÓ fénykorában több, mint 35.000 főt számolt, akiknek munkáját több, mint 45.000 fizetett ügynök (besúgó) „segítette”.

Menetel az ÁVH

1953-ban a Belügyminisztérium és az Államvédelmi Hivatal (ÁVH) összevonásával egységes rendészeti minisztériumot hoztak létre. A kapitányságok főosztályai államvédelmi, rendőri, büntetés-végrehajtási, légoltalmi, tűz-rendészeti, titkársági, személyzeti, anyagi – pénzügyi, és híradó egységekből álltak. Az osztályok élére államvédelmi tisztek kerültek, az addigi vezetők csupán „rendőri helyettesek” lehettek. A rendészeti minisztérium felügyeletét az Országos Rendőrkapitányság látta el.

1953-ban megkezdtek a körzeti megbízotti szolgálat kialakítását, majd 1955-ben az önkéntes rendőri csoportok megszervezését, ezzel segítve a vidéki rendőrség munkáját, és erősítve a rendőri jelenlétet a vidéki közösségekben, ami a csendőrség megszűnése óta érezhetően hiányzott.

Az 1950-es évek rendőrsége, az ÁVH irányításával, aktívan részt vett a koncepciók perек vádlottjainak, és más politikailag megbízhatatlannak tartott elemek elfogásában, és fogva tartásában, mivel az utóbbi mamutszervezet bármikor igénybe vehette a helyi karhatalmi erők, azaz a Határőrség, Rendőrség, vagy akár a Néphadsereg segítségét is, egyes feladatokban, a „külső és belső reakcióval szemben vívott harc” során. Ezt a halálos komolyságában is végzetesen komikus rendszert mutatja be bámulatosan kacagtató módon Bacsó Péter sokáig betiltott filmje, az 1969-ben készült „A Tanú”.

A híres „feketevágás-jelenet”, rendőrökkel

Az 1956-os forradalom és szabadságharc napjai alatt a rendőrségnek, illetőleg egyes tagjainak a magatartása nem volt mentes az ellentmondásoktól. Az állomány gyakran azt a parancsot kapta, hogy *“cselekedjen belátása szerint”*. Ez a gyakorlatban azzal járt, hogy a kezdeti bizonytalanság után a rendőrök sok helyen nyíltan, vagy közvetett módon a forradalom mellé álltak, azt fegyverrel támogatták, vagy egyszerűen csak nem gátolták a forradalmárok tevékenységét. A legkirívóbb példa magának Kopácsi Sándornak, Budapest rendőrfőkapitányának viselkedése volt, aki október 23-án nyíltan a forradalmárok mellé állt, majd a Nemzetőrség parancsnokhelyettesévé is választották. A rendőrség kettős magatartásának oka a rendőri állomány, és sok esetben a vezetők ÁVH-ellenes érzelmeiben keresendő, amit viszont a katonai- és pártfegyelem ellenpontozott.

1956 során, vidéken igyekeztek a rendőri erőket összevonni, aminek következtében sok település rendőr nélkül maradt. Ugyanakkor számtalan településen részt vettek a nemzetőrség felállításában, a személy- és vagyonvédelem megszervezésében. 1956-ra egyébként általánosságban jellemző, hogy sem vidéken, de különösen a fővárosban nem követte a fegyveres harcokat fosztogatás, így a rendőrség munkája más területeken, főleg a börtönök felnyitásával kiszabadult, szökésben lévő köztörvényes bűnözők kézre kerítésében, a Nemzetőrség erőivel közös járőrözésében, a közrend fenntartásában merült ki.

1956. november 4-én – a szovjet alakulatok visszatérése, és a forradalom leverése után – megkezdődtek a rendőrséget is érintő tisztogatásokat megelőző vizsgálatok. Számtalan tisztességes, becsülettel helytálló rendőr vált megbízhatatlanná, majd a megtorlás gyakran halálos áldozatává. A megtorlásokban aktív szerepet kaptak a vattás téli kabátjukról „pufajkásoknak” nevezett párt- és rendszerhű fegyveresek, a Münnich Ferenc, a fegyveres erők minisztere, által szervezett Karhatalmi Ezredek keretében. Ezek a volt ÁVH-sokból, rendszerhű rendőrökből, és katonatisztekből álló alakulatok 1956. decemberétől álltak a megtorló államhatalom rendelkezésére.

„Pufajkások”

Magát Kopácsi Sándort, Budapest rendőrfőkapitányát, a Nemzetőrség parancsnokhelyettesét hosszas kínzások után 1958. február 6-án, a Nagy Imre-per VI. vádlottjaként életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték, ahonnan amnesztiával (közkegyelem) 1963. márciusában szabadult. Ez az „enyhe” ítélet talán azzal is indokolható, hogy más vádlott-társaihoz hasonlóan a kínzások, zsarolások, megfélemlítések hatására, az utolsó szó jogán Kopácsi is beismerte felelősségét az „ellenforradalom” során történt eseményekben, és a bíróság előtt megbánást tanúsított, tetteiért bocsánatot, és enyhe ítéletet kért. Érdekesség, hogy Kopácsi a börtönben többször egy cellába került több olyan bűnözővel, akiknek a börtönbe kerülésében ő is aktív szerepet vállalt.

Dr. Kopácsi Sándor

1956. december elejére létrejött az Országos Rendőr-főkapitányság, melynek alárendeltségében működtek a budapesti- és megyei rendőr-főkapitányságok, helyi szervként a rendőrkapitányságok. Az egységes rendőrség végezte ettől kezdve az állambiztonsági, a bűnüldöző- és a többi rendőri tevékenységet, a félelmetes emlékü ÁVH-t pedig nem élesztették fel újra.

Folytatjuk...

Források:

<http://tortenelemklub.com/magyar-toeri/szocializmus-kora-1945-1988/569-atalakulas-magyarorszagon-a-ii-vilaghaboru-utan-1945-es-1948-koezoett>

<http://www.kanizsaujsag.hu/hirek/15515/dr-papp-attila-rendfenntarto-es-rendeszeti-szervek-a-nepi-demokracia-hajnalan--1945->

http://hu.wikipedia.org/wiki/Rajk_L%C3%A1szl%C3%B3#Bel.C3.BCgyminiszter

http://mult-kor.hu/20130127_unnepel_az_avh

http://epa.oszk.hu/01200/01268/00027/pdf/EPA01268_betekinto_2013_3_muller2.pdf

http://nevpont.hu/content/publikacio/Balassa_Gyula.html

Vízi rendőröknél sorozás van, néhány újonc eljut a gyakorlati feladatokig. A főtörzs odaállítja az első jelöltet az úszómedence széléhez, és utasítja:
 - Na, Kovács jelölt! Most azonnal ússzon le kétszáz métert!
 Mire az:
 - Na de főtörzs! Hát ez a medence nincs is olyan mély!

A faluban este kerekezik haza a helyi plébános. Megállítja a rendőr, és így szól hozzá:
 - Atyám, ezer forintba büntetem, mert veszélyeztette a közlekedés biztonságát!
 - Ugyan, fiam - legyint a pap -, nem történhet nekem semmi bajom, hiszen az őrangyalom állandóan velem van.
 - Igen? - mondja a rendőr. - Akkor kétezer forintot kell fizetnie, mert ketten nem ülhetnek egy kerékpáron.

Fontos telefonszámok:

Rendőrség: 107, 112
Mentő: 104
Katasztrófavédelem: 105

BRFK Bűnmegelőzési Osztály:
 06-1/263-7267

Telefontanú (névtelen):
 06-80/555-111

Igazságügyi Hivatal:
 06-80/244-444

Kék-Vonal Alapítvány:
 06-1/116-000
 06-1/116-111

**Budapest Főváros Kormányhivatala
 Igazságügyi Szolgálat
 Aldozatvédelmi Osztály:**
 06-1/209-9338

Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület:
 06-1/472-1161
 06-1/312-2287

Szerkesztő:
 Gyebrovszky Petra r. százados
 Kállai Barbara r. alezredes
 Látványterv, grafika:
 Kállai Bara
 Támogatóink:
 Budapesti Rendőr-Főkapitányság
 Bűnmegelőzési Osztály
 V. és XI. kerületi Rendőrkapitányság

Következő számból:

Folytatjuk :
 Rendőrség története
 Rendőri intézkedések
 Bűncselekmények
 Biztonságban két keréken
 Interjú

Star Wars összefoglaló, mint rendőrségi jegyzőkönyv: Elkövető D. Vader birodalmi állampolgár, aki később a kapitányságon magát Jedi lovagként aposztrofálta, tettét egy 87, illetve 0 pengehosszúságú, általa fénykardnak nevezett elektronikai eszközzel követte el, amelynek pontos működési mechanizmusát a kirendelt hatósági szakértő nem tudta megállapítani. Az elkövető a későbbi áldozattal, O. van Kenobival (aki régi ismerőse) valamikor délután fél 4 és 4 között találkozott a Halálsillag nevű szórakozóhelyen. Elkövető sérelmezte, hogy az áldozat megjegyzéseket tett sötét ruházatára, valamint jelenlegi munkakörét is éles hangon kritizálta. Előbb vitatkozni, majd dulakodni kezdtek, melynek során O. van Kenobi a helyszínen életét veszítette.

A rendőr bemegy a hangszerárushoz:
 - Kérem azt a fehér harmonikát és azt a piros szaxofont.
 - Nézze, a poroltót viheti, de a radiátort gondolja meg még egyszer!

**KEEP
CALM
AND
LOVE
BRFK**